

گندم شانگهای

تحقیق و تکارش:

محمد صادق خاوری نژاد کارشناس مرکز تحقیقات کشاورزی مازندران

قهرمان محمد زاده کارشناس ترویج جهاد کشاورزی مازندران

مقدمه:

(Shanghai 7//Hahn(S)2/Prl(S)CM 95119) رقم شانگهای از موارد آزمایشی ویژه مناطق پر باران و از مرکز تحقیقات بین المللی گندم و ذرت (سیمیت) انتخاب شده است. مطالعات انجام شده نشان می دهد که این رقم واجد عملکرد قابل ملاحظه ای به میزان ۶/۵-۵ تن در هکتار در ایستگاههای تحقیقاتی و طرحهای تحقیقی - ترویجی می باشد به طوریکه نسبت به رقم شاهد منطقه (تجن) تا ۲۰٪ برتری عملکرد داشته است این رقم از نظر تحمل به بیماریهای شایع مناطق اقلیم گرم شمال ساحل خزر در حد مطلوب بوده است. بیماریهای شایع این منطقه شامل ((فوزاریوم خوشه)، ((رنگ زرد)) و ((سفیدک)) می باشد.

شانگهای
SHANGHAI

مناطق کشت قابل توصیه

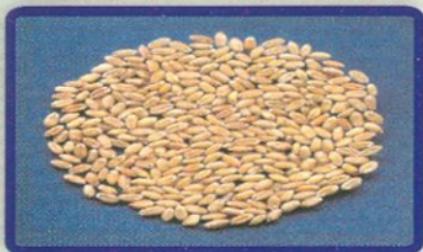
این رقم گندم برای کشت در مناطق گرمسیر ساحل خزر شامل دشتیهای گرگان، مازندران و مغان در سطحی معادل بیش از ۴۵ هزار هکتار مناسب می باشد. رقم شانگهای بر اساس طرح تحقیقی - ترویجی سال ۷۹-۸۰ در مناطق کوهپایه نیز عملکرد قابل توجیه نسبت به رقم شاهد (تجن) دارا بوده است. در طرح یکنواخت سراسری سال ۱۳۷۵ لغایت ۱۳۷۸ نیز بعنوان لاین شاخص در منطقه کلاردشت گزارش گردیده و جزو بهترین لاینهای از لحاظ تحمل به بیماری فوزاریوم و زنگ زرد بوده است.

مشخصات زراعی

رقم شانگهای دارای تیپ رشد بهاره بوده و ارتفاع آن بین ۱۱۰-۱۱۵ سانتی متر متغیر می باشد. نیمه متحمل به خوابیدگی، وزن هزار دانه بین ۵۰-۵۵ گرم و دانه سفید با پتانسیل عملکرد ۶/۵-۵/۵ تن در هکتار و تحمل به بیماریهای زنگ زرد، فوزاریوم، سفیدک و زنگ قهوه ای، و جوانه زنی روی خوش در حد رقم تجن، از خصوصیات این رقم می باشد.

بر اساس مطالعات، سازگاری و پایداری ارقام،
این رقم از پایداری بسیار مناسبی نیز برخوردار
می باشد.

مقاومت به بیماریها

مطالعات انجام شده به منظور ارزیابی رقم
مذکور به بیماریهای رایج منطقه (زنگ زرد،
فوزاریوم، سفیدک و زنگ قهوه‌ای) نشان می دهد
که این رقم از تحمل بسیار بالایی نسبت به
بیماریهای ذکر شده برخوردار است.

کیفیت نانوایی

در صد پروتئین و گلوتن خشک رقم شانگهای به
ترتیب ۱۲٪ و ۱۳٪ و وزن گلوتن ۳۸ که نسبت
به رقم شاهد در هر مورد بیشتر است.

توصیه های زراعی

الف) زمان کاشت:

مناسب ترین زمان کاشت گندم شانگهای در مناطق جلگه ای ساحل خزر از ۲۰ آبان لغایت ۲۰ آذر و در مناطق کوهپایه از ۲۰ مهر لغایت ۲۵ آبان ماه می باشد.

ب) میزان بذر:

بسته به نوع خاک، تهیه بذر، تاریخ کاشت و سایر عوامل، میزان بذر متغیر بوده، با این وجود برای کشت بار دیفکار، میزان ۱۳۰ کیلو گرم در هکتار، با سانتریفوژ ۱۵۰ کیلو گرم بذر در هکتار توصیه می گردد.

ج) میزان مصرف کودهای شیمیایی:

میزان مصرف کود شیمیایی بسته به نوع خاک، زراعت قبلی و سایر عوامل متفاوت است اما از آنجا که ارتفاع این رقم ۱۱۰ - ۱۱۵ سانتیمتر می باشد ضروریست که در مصرف کود اوره بصورت سرک احتیاط کامل انجام گیرد. این رقم از ارقام کود پذیر و با پتانسیل بالا می باشد. در نهایت، توصیه کوددهی در اصل بر اساس آزمون خاک انجام می گیرد. مع الوصف فرمول عمومی شامل کودهای N (ازت) به میزان ۱۵۰ کیلو گرم، $P2O5$ (فسفات) به میزان ۲۰ کیلو گرم $K2O$ (پتاس) به میزان ۱۵۰ کیلو گرم در هکتار می باشد که از میزان یاد شده ۵ کیلو گرم ازت ۲۰ کیلو گرم فسفات و ۱۵۰ کیلو گرم پتاس در زمان کاشت، ۵ کیلو گرم ازت در زمان پنجه دهی و ۵۰

کیلوگرم ازت در زمان خوشیده (بصورت سرک) مصرف می شود.

ضروری است جهت عملکرد بیشتر در واحد سطح مقدار ۴ کیلوگرم در هکتار سولفات روی یارای کشت آبی و ۲ کیلوگرم در هکتار برای کشت دیم در نظر گرفته شود.

د) تناوب زراعی:

در مناطق شمالی کشور و در دشت های گرگان و مازندران، با رعایت تناوب می توان از بروز بیماریها و شیوع علف های هرز جلوگیری نمود. تناوب گندم با ذرت و کاهش تدریجی سطح زیر کشت محصولات و حینی موجب می شود تا فوزاریوم خوشیده در مناطق شمالی کشور توسعه یابد. همچنین کشت گیاهانی از یک خانواده موجب فقر غذایی خاک در منطقه توسعه ریشه می شود. بهترین تناوب در منطقه، تناوب گندم، سویا و گندم ذرت و گندم پنبه می باشد.

نشر و تصویر مدیریت ترویج

و مشارکت مردمی

